

Prieskum medzi podnikateľmi v okrese Piešťany

16.3.2021

Podnikatelia v okrese Piešťany by sa radi viac zapájali do tvorby a implementovania mestských alebo regionálnych plánov rozvoja. Podľa väčšiny z nich na to mesto nevytvára vhodné príležitosti. V najbližších 5-10 rokoch vidia najlepší potenciál v rozšírení rozvoja cestovného ruchu, na čo je potrebná lepšia spolupráca samosprávy a podnikateľov z odvetvia. Dostupnosť kvalifikovanej pracovnej sily v okrese je podľa väčšiny nízka. Pre spomalenie úbytku obyvateľstva treba stavať viac nájomných bytov.

To sú hlavné závery prieskumu, ktorý vo februári uskutočnila Podnikateľská aliancia Slovenska (PAS) v spolupráci s inštitútom INEKO medzi podnikateľmi v okrese Piešťany. Zúčastnilo sa ho 50 miestnych podnikateľov všetkých veľkostí, z ktorých väčšina pôsobí v sektoroch služieb a obchodu. Cieľom prieskumu je poskytnúť predstaviteľom mesta spätnú väzbu od podnikateľov a tiež hľadať možnosti efektívnejšej spolupráce.

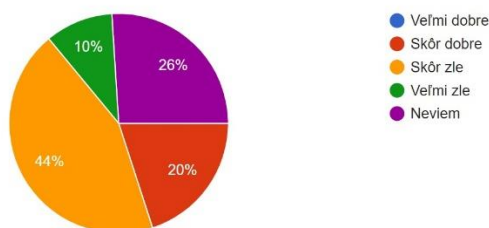
Prieskum je súčasťou projektu inštitútu INEKO, ktorý finančne podporuje Center for International Private Enterprise (CIPE).

Podrobnejšie závery

Ako prvé sme sa podnikateľov pýtali, ako hodnotia doterajšiu spoluprácu mesta Piešťany a podnikateľov. Viac ako polovica (54% - z toho 44% skôr zle a 10% veľmi zle) podnikateľov hodnotí túto spoluprácu zle. Skôr dobre hodnotí spoluprácu mesta a podnikateľov 20% z nich. 26% podnikateľov sa nevedelo vyjadriť.

1. Ako hodnotíte doterajšiu spoluprácu mesta Piešťany a podnikateľov?

50 odpovedí

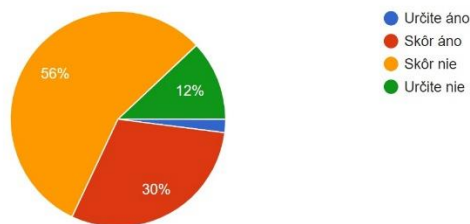
Podnikatelia mali možnosť uviesť príklady pozitívnej, ale aj negatívnej spolupráce z nedávneho obdobia. Z odpovedí vyberáme nasledovné pozitívne príklady: príprava jedál pre ľudí, ktorí organizovali celoplošné testovanie, odpustenie platenia terás, spolupráca pri kultúrno-spoločenských akciách a komunikácia pri covid testovaní. Negatívne podnikatelia vnímajú: zmena nariadení bez predchádzajúcej komunikácie,

mesto nereaguje na ponuky podnikateľov, žiadna komunikácia a projekty pre malých a stredných podnikateľov, neochota riešiť problémy, chýbajú pravidelné stretnutia...

Väčšina (68% - z toho 56% skôr nie a 12% určite nie) podnikateľov je za to, že nemajú dostatočné informácie o dianí v meste. Zvyšných 32% (z toho 30% skôr áno a 2% určite áno) považuje informovanosť za dostatočnú.

4. Majú podľa Vás podnikatelia dostatočné informácie o dianí v meste?

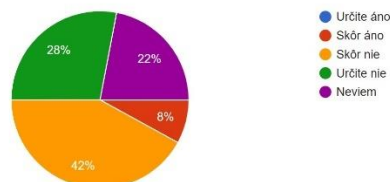
50 odpovedí

Až 70% (z toho 42% skôr nie a 28% určite nie) podnikateľov je toho názoru, že mesto Piešťany nevytvára príležitosti pre podnikateľov, aby sa zapájali do tvorby a implementovania mestských alebo regionálnych plánov rozvoja. Iba 8% podnikateľov tvrdí, že mesto takéto príležitosti pre podnikateľov vytvára. Zvyšných 22% podnikateľov sa nevedelo vyjadriť.

5. Vytvára mesto Piešťany príležitosti pre podnikateľov, aby sa zapájali do tvorby a implementovania mestských alebo regionálnych plánov rozvoja?

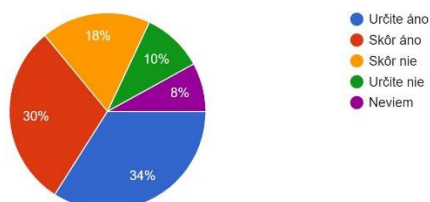
50 odpovedí

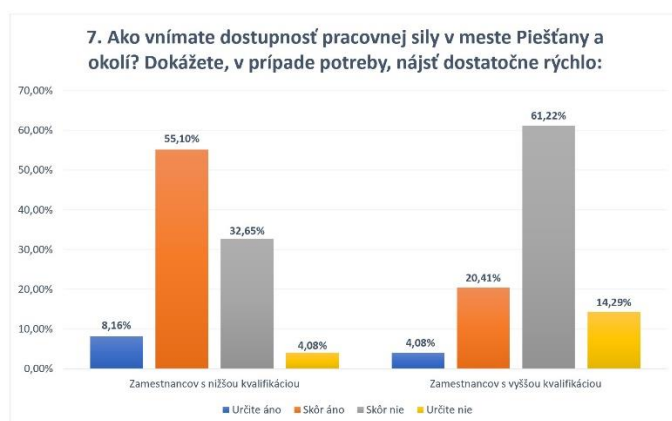
Na otázku, či by mali záujem vstúpiť do procesu tvorby a implementovania regionálnych plánov rozvoja odpovedalo kladne 64% (z toho 34% určite áno a 30% skôr áno) podnikateľov. Do tohto procesu by nevstúpilo 28% (z toho 18% skôr nie a 10% určite nie) podnikateľov. Vyjadriť sa nevedelo 8% podnikateľov.

6. Máte záujem vstúpiť do procesu tvorby a implementovania regionálnych plánov rozvoja?

50 odpovedí

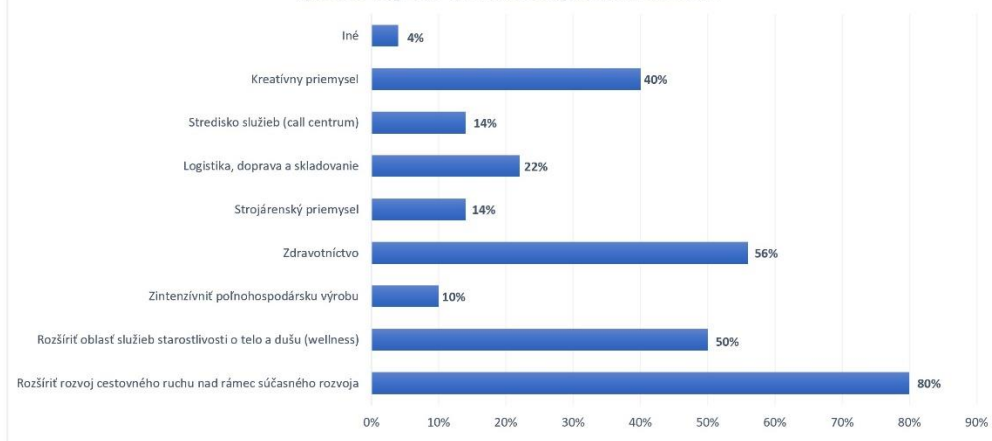
Z nasledujúcich odpovedí vyplýva, že v prípade potreby pracovnej sily, podnikatelia v okrese Piešťany nájdu rýchlejšie zamestnancov s nižšou kvalifikáciou ako vyššou. Skôr, by zamestnanca s nižšou kvalifikáciou našlo 63,26% (z toho 55,10% skôr áno a 8,16% určite áno) podnikateľov. Zvyšných 36,73% (z toho 32,65% skôr nie a 4,08% určite nie) podnikateľov to tak nevnímajú. Ak sa jedná o zamestnancov s vyššou kvalifikáciou, dostatočne rýchlo by ich našlo len 24,49% (z toho 20,41% skôr áno a 4,08% určite áno) podnikateľov. Pre 75,51% (z toho 61,22% skôr nie a 14,29% určite nie) podnikateľov, by bol väčší problém nájsť dostatočne rýchlo vyššie kvalifikovaného zamestnanca.

Podnikatelia vidia v meste Piešťany a jeho okolí v najbližších 5-10 rokoch najlepší potenciál rozvoja nasledujúcich odvetví hospodárstva: a.) **rozšíriť rozvoj cestovného ruchu nad rámec súčasného rozvoja** – 80%, b.) **zdravotníctvo** – 56%, c.) **rozšíriť oblasť služieb starostlivosti o telo a dušu (wellness)** – 50%, d.) **kreatívny priemysel** – 40%, e.) **logistika, doprava a skladovanie** – 22%, f.) **strojárenský priemysel a stredisko služieb (call centrum)** – 14%, g.) **zintenzívniť poľnohospodársku výrobu** – 10% a h.) **iné** – 4%.

8. Podľa Vášho názoru, ktoré odvetvia hospodárstva (podľa SK NACE <http://www.nace.sk/> a s dodržaním podmienok ochranných pásiem prírodných liečivých zdrojov I. a II. podľa vyhlášky č. 41/2020 Z.z.) majú najlepší potenciál rozvoja v meste Piešťany a jeho okolí v najbližších 5-10 rokoch nad rámec už existujúcich?

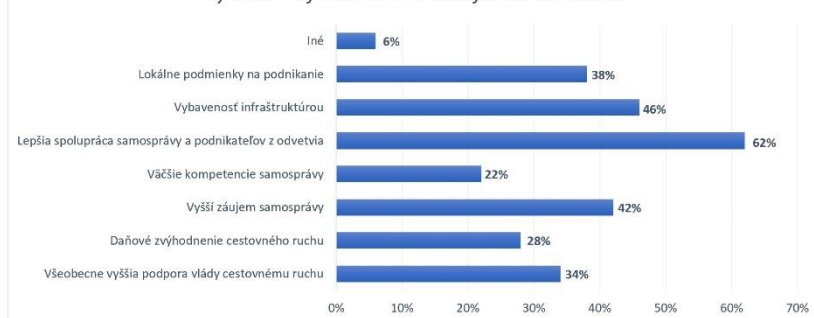
Vyberte najviac tri z nasledujúcich možností:

Pre okres Piešťany je významný cestovný ruch. Podnikatelia uviedli nasledovné aspekty, ktoré podľa nich bránia tomu, aby sa cestovný ruch ešte viac rozvíjal: a.) **lepšia spolupráca samosprávy a podnikateľov z odvetvia** – 62%, b.) **vybavenosť infraštruktúrou** – 46%, c.) **vyšší záujem samosprávy** – 42%, d.) **lokálne podmienky na podnikanie** – 38%, e.) **všeobecne vyššia podpora vlády cestovnému ruchu** – 34%, f.) **daňové zvýhodnenie cestovného ruchu** – 28%, g.) **väčšie kompetencie samosprávy** – 22% a h.) **iné** – 6%.

9. Pre okres Piešťany je významný cestovný ruch. Čo bráni tomu, aby sa rozvíjal ešte viac?

Vyberte najviac tri z nasledujúcich možností:

Okrem cestovného ruchu je pre okres Piešťany významná aj poľnohospodárska výroba. Podľa podnikateľov bránia v rozvoji poľnohospodárskej výroby: a.) **nízky záujem vlády o poľnohospodárstvo** – 48,9%, b.) **slabé prepojenie poľnohospodárskej výroby s potravinárskym priemyslom** – 46,8%, c.) **nízka úroveň dotácií v porovnaní s okolitými štátmi** – 44,7%, d.) **lepšia spolupráca samosprávy a podnikateľov z odvetvia** – 31,9%, e.) **roztrieštenosť vlastníctva poľnohospodárskej pôdy** – 27,7%,

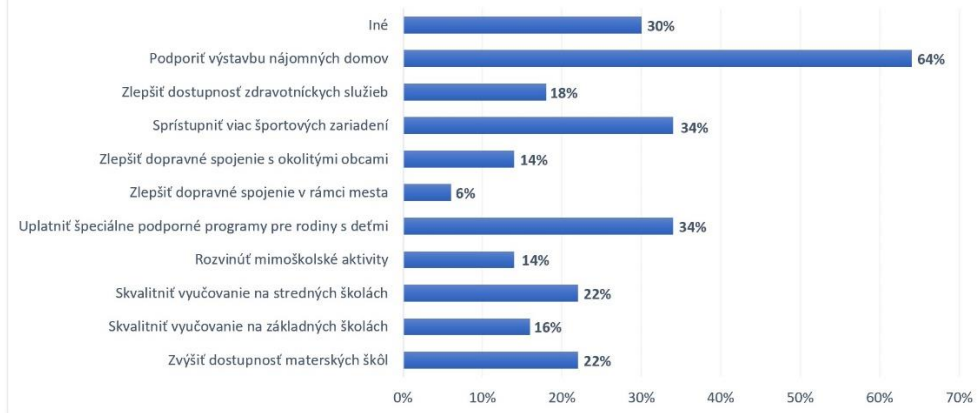
f.) **nekonceptnosť vlády pri zohľadňovaní zmeny podnebia, najmä s ohľadom na meniaci sa režim vlahy** – 14,9%, g.) **iné** – 12,7%, h.) **vyšší záujem samosprávy a vysoké zaťaženie pôdy majetkovými daňami** – 10,6%, i.) **väčšie kompetencie samosprávy** – 6,4% a j.) **ekologické záťaž** – 4,3%.

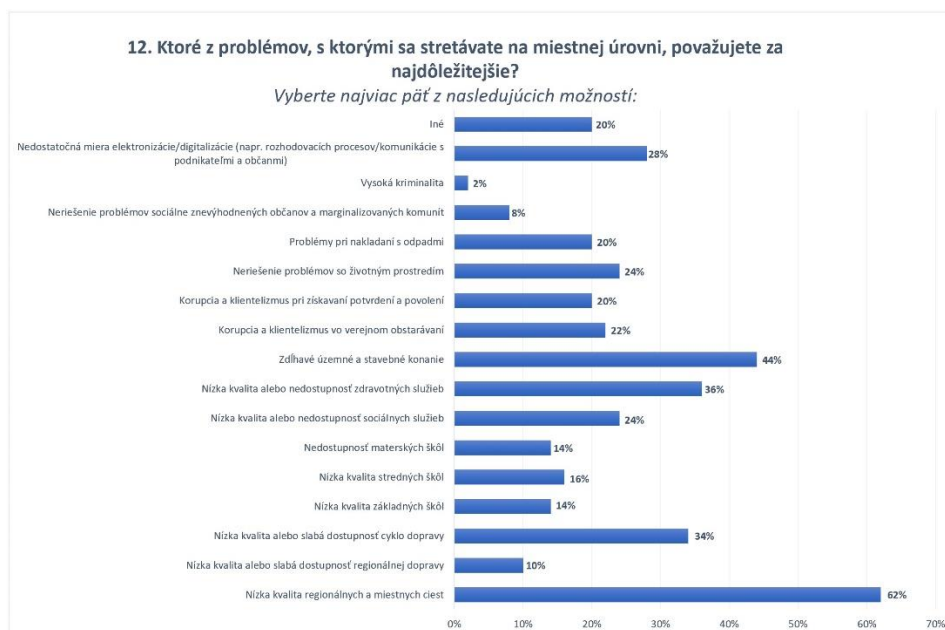
Mesto Piešťany už dlhodobo čelí úbytku obyvateľov a starnutiu populácie, čo má negatívny dopad na dostupnosť pracovnej sily. Aby sa tento trend zastavil, podnikatelia od samosprávy očakávajú nasledovné kroky: a.) **podporiť výstavbu nájomných domov** – 64%, b.) **sprístupniť viac športových zariadení a uplatniť špeciálne podporné programy pre rodiny s deťmi** – 34%, c.) **iné** – 30%, d.) **zvýšiť dostupnosť materských škôl a skvalitniť vyučovanie na stredných školách** – 22%, e.) **zlepšiť dostupnosť zdravotníckych služieb** – 18%, f.) **skvalitniť vyučovanie na základných školách** – 16%, g.) **zlepšiť dopravné spojenie s okolitými obcami a rozvinúť mimoškolské aktivity** – 14% a h.) **zlepšiť dopravné spojenie v rámci mesta** – 6%.

11. Mesto Piešťany dlhodobo čelí úbytku obyvateľov a starnutiu populácie, čo má negatívny dopad na dostupnosť pracovnej sily. Čo by ste očakávali od samosprávy, aby zastavila tento trend?

Vyberte najviac tri z nasledujúcich možností:

Podnikatelia sa na miestnej úrovni stretávajú s rôznymi problémami. Za najdôležitejšie považujú: a.) 62% - **nízka kvalita regionálnych a miestnych ciest**, b.) 44% - **zdlhavé územné a stavebné konanie**, c.) 36% - **nízka kvalita alebo nedostupnosť zdravotných služieb**, d.) 34% - **nízka kvalita alebo slabá dostupnosť cyklodopravy**, e.) 28% - **nedostatočná miera elektronizácie/digitalizácie (napr. rozhodovacích procesov/komunikácie s podnikateľmi a občanmi)**, f.) 24% - **neriešenie problémov so životným prostredím a nízka kvalita alebo nedostupnosť sociálnych služieb**, g.) 22% - **korupcia a klientelizmus vo verejnom obstarávaní**, h.) 20% - **korupcia a klientelizmus pri získavaní potvrdení a povolení, problémy pri nakladaní s odpadmi a iné**, i.) 16% - **nízka kvalita stredných škôl**, j.) 14% - **nedostupnosť materských škôl a nízka kvalita základných škôl**, k.) 10% - **nízka kvalita alebo slabá dostupnosť regionálnej dopravy**, l.) 8% - **neriešenie problémov sociálne znevýhodnených občanov a marginalizovaných komunít** a m.) 2% - **vysoká kriminalita**.

Hlavnými príčinami problémov, s ktorými sa podnikatelia stretávajú na miestnej úrovni sú: a.) 50% - **nezáujem občanov o dianie na miestnej úrovni, nedostatočná kontrola**, b.) 45,8% - **nedostatky vo fungovaní obcí**, c.) 29,2% - **nezáujem centrálnej vlády o miestne problémy**, d.) 27,1% **nízka miera spolupráce zo strany volených orgánov miest, regiónov a nízka miera kooperácie medzi mestom a VÚC**, e.) 18,8% - **nejasné rozdelenie kompetencií medzi VÚC miestnou samosprávou a nedostatky vo fungovaní okresných úradov**, f.) 16,7% - **nízka miera kooperácie medzi mestom a VÚC s jednotlivými ministerstvami/štátom a nedostatky vo fungovaní polície**, g.) 14,6% - **nedostatky vo fungovaní vyšších územných celkov (VÚC, teda krajov)**, h.) 6,3% **nedostatky vo fungovaní úradov práce a iné** a i.) 4,2% - **nedostatky vo fungovaní Sociálnej poisťovne**.

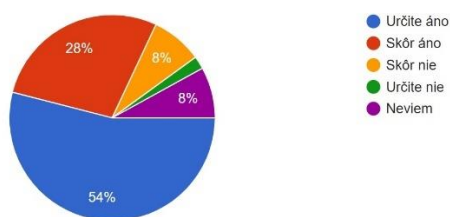
Za najzávažnejšie príčiny nedostatkov pri fungovaní obcí v okrese Piešťany podnikatelia považujú: a.) **prílišná byrokracia na úrovni obcí/VÚC** – 56%, b.) **slabé/nedostatočné personálne kapacity** – 38%, c.) **málo finančných prostriedkov** – 28%, d.) **slabé kompetencie, zle prerozdelené kompetencie medzi centrálné orgány a obce/VÚC** a **neviem sa vyjadriť** – 20%, e.) **zle prerozdelené kompetencie medzi obce a VÚC** – 16% a f.) **prílišná regulačná a administratívna záťaž obcí zo strany centrálnych orgánov** – 14%.

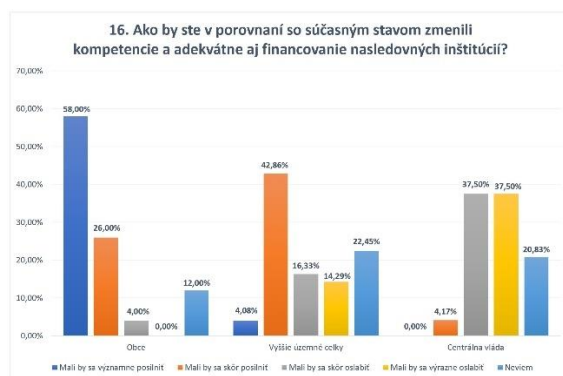
Podľa väčšiny podnikateľov je ďalšia decentralizácia potrebná. Až 82% (z toho 54% určite áno a 28% skôr áno) podnikateľov súhlasí s tým, aby samosprávy na Slovensku dostali viac peňazí aj kompetencií od centrálnej vlády. Nesúhlas vyjadrilo 10% (z toho 8% skôr nie a 2% určite nie). Zvyšných 8% podnikateľov sa nevedelo vyjadriť.

15. Považujete ďalšiu decentralizáciu za potrebnú? Súhlasíte s tým, aby samosprávy na Slovensku dostali viac peňazí aj kompetencií od centrálnej vlády?

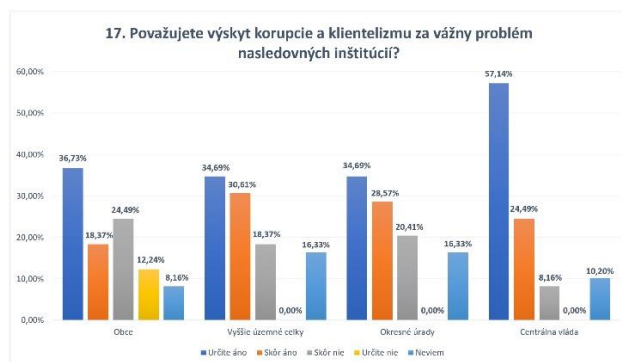
50 odpovedí

V porovnaní so súčasným stavom, by podnikatelia zmenili kompetencie a adekvátne aj financovanie týchto inštitúcií nasledovne: a.) **obce**: 58% - mali by sa významne posilniť, 26% - mali by sa skôr posilniť, 4% - mali by sa skôr oslabiť, 12% - neviem; b.) **vyššie územné celky**: 4,08% - mali by sa významne posilniť, 42,86% - mali by sa skôr posilniť, 16,33% - mali by sa skôr oslabiť, 14,29% - mali by sa výrazne oslabiť, 22,45% - neviem; c.) **centrálna vláda** - 4,17% - mali by sa skôr posilniť, 37,5% - mali by sa skôr oslabiť, 37,5% - mali by sa výrazne oslabiť, 20,83% - neviem.

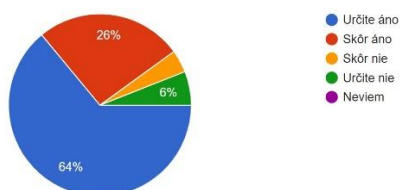
Podľa podnikateľov je na týchto inštitúciách vážnym problémom výskyt korupcie a klientelizmu: a.) **obce:** 36,73% - určite áno, 18,37% - skôr áno, 24,49% - skôr nie, 12,24% - určite nie, 8,16% - neviem; b.) **vyššie územné celky:** 34,69% - určite áno, 30,61% - skôr áno, 18,37% - skôr nie, 16,33% - neviem; c.) **okresné úrady:** 34,69% - určite áno, 28,57% - skôr áno, 20,41% - skôr nie, 16,33% - neviem; d.) **centrálna vláda:** 57,14% - určite áno, 24,49% - skôr áno, 8,16% - skôr nie, 10,20% - neviem.

Až 90% (z toho 64% určite áno a 26% skôr áno) podnikateľov by podporilo, aby samosprávy získali väčší podiel z daní, ktoré štát vyberie na ich území s cieľom motivovať ich k rozvoju svojho územia a znížiť závislosť od centrálnej vlády. Zvyšných 10% (z toho 6% určite nie a 4% skôr nie) by túto myšlienku nepodporilo.

18. Podporili by ste, aby samosprávy získali väčší podiel z daní (napr. z príjmov fyzických aj právnických osôb), ktoré štát vyberie na ich území, s cieľom motivovať ich k rozvoju svojho územia a znížiť závislosť od centrálnej vlády?

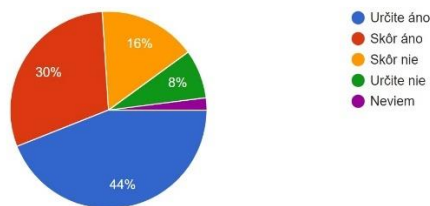
50 odpovedí

To, aby mali samosprávy väčšie právomoci v daňovej a poplatkovej politike t.j., aby napríklad určovali a vyberali väčšiu časť príjmov z vlastných daní a poplatkov (existujúcich, nových, či prenesených z centrálnej vlády) s cieľom posilniť ich zodpovednosť a znížiť závislosť od centrálnej vlády, by podporilo 74% (z toho 44% určite áno a 30% skôr áno) podnikateľov. Takýto krok by nepodporilo 24% (z toho 16% skôr nie a 8% určite nie) podnikateľov. 2% podnikateľov sa nevedeli vyjadriť.

19. Podporili by ste, aby mali samosprávy väčšie právomoci v daňovej a poplatkovej politike, t.j. aby napríklad určovali a vyberali väčšiu časť príjmov z vlastných daní a poplatkov (existujúcich, nových či prenesených z centrálnej vlády) s cieľom posilniť ich zodpovednosť a znížiť závislosť od centrálnej vlády?

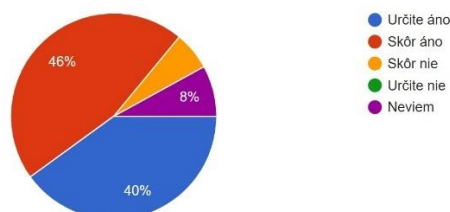
50 odpovedí

Podľa Európskej komisie musí vláda poskytnúť pre mestské regióny (na udržateľný mestský rozvoj) najmenej 6% zdrojov z programovacieho obdobia 2021-2027. O ich použití budú rozhodovať socioekonomickí partneri v týchto územiach. Až 86% (z toho 46% skôr áno a 40% určite áno) podnikateľov by podporilo, aby sa tento objem zdrojov pre tieto územia výrazne zvýšil. 6% podnikateľov by navýšenie objemu skôr nepodporilo. Zvyšných 8% sa nevedelo vyjadriť.

20. Podľa Európskej komisie musí vláda poskytnúť pre mestské regióny (na udržateľný mestský rozvoj) najmenej 6% zdrojov z programovacieho obdobia 2021-2027. O ich použití budú rozhodovať socioekonomickí partneri v týchto územiach. Podporujete, aby sa objem zdrojov pre tieto územia výrazne zvýšil (napr. na 20 – 30%)?

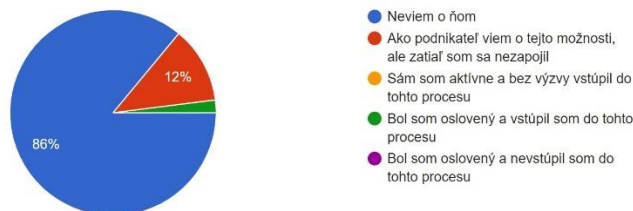
50 odpovedí

Vyššie územné celky a obce v súčasnosti vypracúvajú pre potreby získania prostriedkov z eurofondov na roky 2021 až 2027 programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov. Pri ich schvaľovaní budú mať popri obecných samosprávach a VÚC rovnakú pozíciu tzv. Rady partnerstva, v ktorých budú mať zastúpenie aj podnikatelia, vzdelávacie inštitúcie, kultúrne a mimovládne organizácie. Len 2% podnikateľov boli oslovení a do tohto procesu vstúpili. 12% podnikateľov o tejto možnosti vie, no zatiaľ sa nezapojili a až 86% o tomto procese vôbec nevie.

21. Vyššie územné celky a obce v súčasnosti vypracúvajú pre potreby získania prostriedkov z eurofondov na roky 2021 až 2027 programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov. Pri ich schvaľovaní budú mať popri obecných samosprávach a VÚC rovnakú pozíciu tzv. Rady partnerstva, v ktorých budú mať zastúpenie aj podnikatelia, vzdelávacie inštitúcie, kultúrne a mimovládne organizácie. Zapojili ste sa už nejakým spôsobom do tohto procesu? Vyberte z nasledujúcich možností:

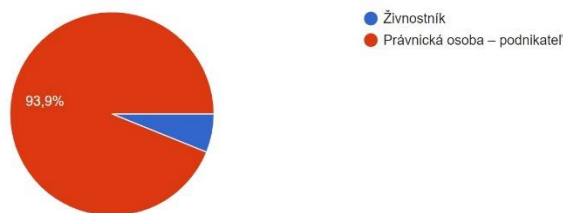
50 odpovedí

Odpoveď nám poskytlo 50 podnikateľov z okresu Piešťany, z toho 93,9% právnických osôb – podnikateľov a zvyšných 6,1% živnostníkov.

23. Ste:

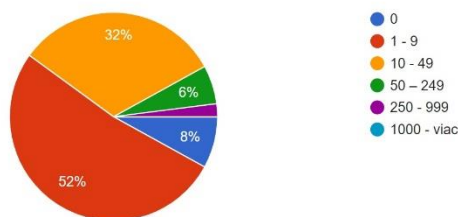
49 odpovedí

Z podnikateľov, ktorých sme oslovili zamestnáva najviac z nich 1 - 9 zamestnancov, a to až 52%. O niečo menej (32%) podnikateľov zamestnáva 10 - 49 ľudí. 6% podnikateľov zamestnáva 50 - 249 ľudí a 2% podnikateľov majú 250 - 999 zamestnancov. 8% podnikateľov nezamestnáva nikoho

24. Koľko zamestnávate ľudí?

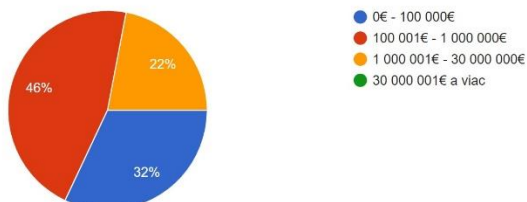
50 odpovedí

Z podnikateľov, ktorí sa prieskumu zúčastnili má 46% obrat od 100 001€ do 1 000 000€, 32% podnikateľov má obrat do 100 000€ a zvyšných 22% má obrat od 1 000 001€ do 30 000 000€.

25. Aký máte obrat

50 odpovedí

Viac ako polovica (58%) podnikateľov pôsobí v oblasti služieb. Nasledovali podnikatelia z odvetví: obchod (24%), priemysel a iné (14%), poľnohospodárstvo a stavebníctvo (4%) a energetika (2%). Z odvetvia spracovania odpadu sa prieskumu nezúčastnil nikto.

